

Recension

Boken om Atti Johansson

Barbro Björk, Mailis Stensman, Barbro Werkmäster

Sundsvalls museum

Det har sagts att en bok förlänger ett konstnärsskap. Det har också sagts att livet är kort men konsten är evig. Detta påstående förutsätter ju att konsten överlever sin egen samtid, och samtid brukar ju som bekant gå över med tiden. Det finns konst som är så tidsbunden att den förlorar sin bärkraft när samhällsklimatet förändras. Nya motiv kommer med nya dagordningar. De här tankarna kommer för mig vid läsningen av boken om Sollefteåmålaren Atti Johansson utgiven av Sundsvalls museum 2007. Barbro Werkmäster skriver om Johanssons stafflikonst medan Mailis Stensman fördjupar sig i hennes stora offentliga arbeten.

Atti Johansson, som var barnfödd i Kiruna 1917 och generationskamrat med andra Kirunamålare som Alvar Jansson, Sten Kauppi, Fritz Sjöström och Aili Kangas gick bort 2003. Det ligger nära till hands att tro att det kulturella klimatet i gruvstaden, skapat ur Hjalmar Lundbohms visioner om det goda samhället där kultur och politik var en självklar del av människors livsmiljö, kunde ha väckt den unga Atti Johanssons intresse för konsten och varför inte också hennes politiska engagemang. För det hade hon gott om, det går som en röd tråd genom en stor del av det presenterade bildmaterialet. Vi får dock komma ihåg att det är ett urval. Man skulle också kunna se det så att hon var ett sannskyldigt barn av sin tid. I en bild från 1954, en utsikt från familjens sommarhus mot Multrå, anar man samtida puristiska influenser. En Helge Lindensk form - och färgållning. Samtiden blir också tydlig i hennes assemblagebilder från 1960-talet som påminner om Louise Nevelsons tredimensionella collage i lådor eller kombinationsmålningar av Robert Rauschenberg. De stora offentliga målningarna får i början av 1970 talet en anstrykning av popkonst. Mot slutet av samma årtionde blir hon en företrädare för tidens politiska agitationskonst med ett måleri som påminner om Birgit Ståhl-Nybergs och andra målare som var i ropet den tiden. På något sätt går det att läsa tidens gång i hennes presenterade oeuvre. Ingen skugga över det, det vittnar bara om intresse och engagemang i tidens frågor och kan man som Atti Johansson lägga till alldeles egna utsagor, som i hennes fall det norrländska perspektivet, så är allt gott och väl.